

Hoover dobil trpek odgovor - Grčija izpustila Insulla

BIVŠI SENATOR REED OŽIGOSAL HOOVERJEVE IZJAVE
KOT ABSOLUTNO NAPAČNE. — HOOVER SE IZKA-
ZAL KOT IZREDNO SLAB PREROK. — UVEDEL JE
NEKAK KAPITALISTIČNI KOMUNIZEM. — V AME-
RIKI PRVIČ VOLIL, KO JE BIL STAR 45 LET.

Des Moines, Iowa. — V istem mestu in v isti dvorani, kjer je prejšnji teden predsednik Hoover napravil svoj apel na farmarje, da ga ponovno izvolijo v predsedniški urad, namreč v tu-kajšnjem Coliseum, se je v po-nedeljek zvečer slišal drugi go-vor, ki je temeljito potolkel spretna Hooverjeva izvajanja.

Govornik je bil bivši senator J. A. Reed iz Missouri, ki je oži-gosal Hooverjev govor kot "ce-lo vrsto napačnih izjav in neupravičenih izjav". Povdarjal je, da se je Hoover doslej še vedno izkazal kot skrajno slab prerok, in je čital celo število njegovih izjav, v katerih je Ho-over trdil, da bo depresija kmalu končana in se bo brezposelnost nehala. Taka prerokovanja je izdajal v letu 1929, 1930 in 1931 in so se vsa izkazala kot ničvred-na in torej tudi ni pričakovati, da bi moglo biti sedanje njegovo prerokovanje, da ima v teku že vse načrte, kako bo depresijo odpravil, kaj boljše.

Kar je Hoover do zdaj napra-vil, je dejal Reed, ni bilo nič drugega kakor nekakšen kapita-listični komunizem. Denar se namreč jemlje od ljudstva po-tom davkov in se ga daje na kre-dit velikim bankam, trustom, že-lezniškim družbam in drugim velikim podjetjem zato, ker so v stiski. To je v principu enako komunistično, kakor zapleniti bogatašem denar in ga razdeli-ti med ljudstvo.

Ostro je govornik pobijal tudi Hooverjevo izjavo, da so bile Zed. države že tako pri koncu, da bi morale tekom dveh tednov opustiti zlati standard. To je absolutna neresnica, je govornik vzkliznil, in to lahko potrdi-ti tudi avtoritete na ekonomskem polju. Naravnost nerazumljivo je, kako se je mogel poslužiti Hoover takih napačnih izjav za svojo kampanjo. Te njegove iz-jave so povzročile velikansko škodo in so razburile finančni svet, kar se je lahko opazilo ta-koj drugi dan na borzi, ko so delnice rapidno padle, češ, ako je bila finančna zgradba Zed. držav pred par meseci tako na slabih nogah, je možno, da pri-de zopet do tega. In take alar-de mantne vesti razširja predse-dnik sam!

In kako se Hoover skrbno bri-ga za tujezemske dežele, name-sto, da bi posvetil svojo pozor-nost v prvi vrsti Ameriki. Ho-overjeva teorija, je povdarjal Reed, je namreč ta, da je dolž-nost Zed. držav, da drže pokon-ci finančno in ekonomsko zgrad-bo celega sveta. To Hooverjevo zanimanje za inozemstvo je po-polnoma razumljivo, ako se po-misli, da je ta mož prebil dvaj-set let svojega odraslega živ-ljenja v inozemstvu in je bil član več ducatov tujezemskih sindikatov in korporacij; ki je bil registriran kot kvalificiran vollec na Angleškem in ki je prvič volil v Zed. državah, ko je bil star 45 let. Svoje premože-nje si je napravil v inozemstvu in je nato v Ameriki s svojimi načrti brez zakonite avtoritete

INSULL POD NAD- ZORSTVOM

Na ukaz državnega pravnika grška policija izpustila In-sulla. — Stanuje v hotelu, a ga policija nadzoruje.

Atene, Grčija. — Grški dr-žavni pravnik je v torek izdal ukaz, da policija takoj izpusti iz zapor amer. bivšega ma-gnata Samuela Insulla, starej-šega. Ukaz se je izvedel in In-sull se je iz zapora preselil v enega tukajšnjih najboljših ho-telov. Ostal pa bo pod stalnim policijskim nadzorstvom, dokler konzulat Zed. držav ne predloži oblastem jasnih dokazov o ob-tožbah, ki so vložene v Chicagi proti njemu.

Da se je izpustitev Insulla po-spešila, je bil v prvi vrsti vzrok ta, ker je mož, ki je zdaj star 73 let, zelo oslabil vsled zadnjih razburljivih dogodkov in se je bati, da mu moči ne odpovedo, predno bi se mogel vrniti v Zed. države.

Insull se je izjavil, da je pri volji, prostovoljno se vrniti v A-meriko, toda šele po volitvah, in je prosil oblasti, da mu dovolijo ostati mesec dni na Grškem. S policijo je imel mož neprisiljen razgovor, v katerem je omenil, da je pri polum svojih podjetij izgubil sto milijonov svojega lastnega denarja in da ne zade-ne njega nobena krivda, da so ta podjetja skrahirala. V sploš-nem se ravna z njim bolj kakor z gospodom kakor z jetnikom. Med tem, ko je bil v zaporu, mu je bilo dovoljeno, da je šel v re-stavracijo, pri čemer ga je spremljal civilno oblečen detek-tiv.

EINSTEIN SE NASELI V AMERIKI

New York, N. Y. — Profesor A. Einstein, ki se ga smatra za največjega znanstvenika seda-njih časov, je sprejel dosmrtno mesto predsednika na neki tu-kajšnji višji šoli za matematiko, ki se bo otvorila prihodnje je-sen. Kljub temu, da bo stalno bi-val v Ameriki, bržkone ne bo za-prosil za ameriško državljan-stvo. To se sklepa iz tega, ker je še vedno obdržal švicarsko dr-žavljanstvo, dasi je dolga leta stalno bival v Nemčiji.

UČITELJSTVO DOBIL ZA KRUH

Chicago, Ill. — Pretekli pone-deljek so se učiteljstvu na tukaj-šnjih javnih šolah poslali čeki za njih dvatredensko plačo. Ta plača pa ni za tekoči mesec, mar-več za pol leta nazaj, namreč za prvo polovico meseca aprila. Za ostalega pol leta jim je mesto še ostalo dolžno.

zniževal cenjo ameriškim farmar-skim produktom in s tem posta-vil temelj agrikulturnemu ban-krotu.

POSLEDICA ORKANA NA PORTO RICO

Slika razdejanja, ki ga je zapustil za seboj strahovit orkan, ki je nedavno divjal na Porto Rico. Slikane so razvaline neke vasi v bližini mesta San Juan.

KITAJCI HO- ČEJO VOJNO

Mandžurijo si hočejo pridobiti potom orožja.

Šangaj, Kitajska. — 15 izvr-evalnih članov vodilne kitajske stranke je v ponedeljek v tu-kajšnjem mestu podpisalo iz-javo, s katero se obsoja poro-čilo Lige narodov glede Man-džurije, da se jo mora napra-viti za avtonomno provinco, češ, da se s tem krši suverenost Kitajske. Zato, pravi izjava, je edina pot, ki si jo more Kitaj-ska izbrati, oborožen odpor, in ljudstvo mora prisiliti nan-kingško vladno, da se odloči za uporabo orožja.

SREČNA KALIFORNIJA

Washington, D. C. — Kalifor-nija je država, ki je posebna ljubljena federalne vlade. Do zdaj je vladna finančna korp-oracija nakazala posojila skupno vsem državam v Uniji znesek 121 in pol milijon dolarjev po-sojila. Od tega pa je samo Ka-lifornija dobila 102 milijona, za vse druge države je ostalo le 19 in pol milijonov.

ŽENSKA ODGOVARJA HOOVERJU

Chicago, Ill. — V ponedeljek je ženska demokratska voditelj-ica, Mrs. G. Bass, dala odgovor Hooverju na njegov govor zad-nji teden, ki ga je naslovil na ameriško ženstvo. V njem je de-jal, da bo nasprotna stranka, ako pride do moči, uničila seda-nji življenjski standard ameri-škega delavca. Ženska pa vpra-šuje, kak pomen ima visoki živ-ljenjski standard za tistega, ki gladije. Mrs. Bass je tudi pov-darjala, da Hooverjeve trditve, da bi bila demok. poslanska zbornica zadrževala povratek prosperitete, ne drže. V republi-kanskih rokah je bil namreč se-nat in cela eksekutivna moč, in sicer za dobo več kot 3 leta; in zdaj naj bo demok. zborni-ca vsega kriva, ki je bila v ve-čini komaj sedem mesecev.

Samo cent in pol stane "Am-Slovenec" naročnike dnevno. In vendar koliko zanimivo. In koristnega berila najdete v njem: za cent in pol.

KRIŽEM SVETA POGAJANJA O OROŽJU

Tokio, Japonska. — V po-nedeljek se je izvršila smrtna obsodba nad Korejcem Ho-Sho, ki je 3. januarja skušal izvršiti bombni napad na ce-sarja Hirohito. Način, kako je bil obsojenec usmrčen, je bilo prepovedano objaviti.

London, Anglija. — Ko so pred par dnevi čistili reko Temzo, so našli v njej glavo moškega, o katerem so ugotovi-li, da je živel pred 2500 leti, v takozvani bronasti dobi. Glava je bila 15 čevljev globoko pod dnem reke.

Atene, Grčija. — Pred-sednik republike je v ponedel-jek napravil apel na voditelje političnih strank, v katerem jih prosi, naj se v dobro domo-vine zedinijo in sestavijo vladno, v kateri bodo vse stranke razen komunistov.

Asuncion, Paragvaj. — V pokrajini Gran Chako še vedno trajajo boji med bolivijskimi in paragvajskimi četami. Paragvajsko armadno povelj-stvo poroča, da so bile na ne-kem odseku bolivijske čete tel-meljito poražene.

SLOV. ŽENSKA ZVEZA

Članice podružnice št. 2 SZZ. v Chicagi so vabljene na sejo danes v četrtek, 13. oktobra, zvečer. Nekaj posebnega. Prek-murske članice bodo preskrbele prigrizek na seji.

IZSILJEVANJE SE JIM IZJA- LOVILO

Chicago, Ill. — Ne da bi dose-gli, kar so nameravali, so nezna-ni banditi v ponedeljek zvečer iz-pustili 39 letnega bankirja N. B. Collinsa, ki so ga zjutraj iste-ga dne ugrabili skupno z njego-vo ženo. Zahtevali so od njega odkupnine najprej \$100,000, ki pa so jo pozneje znižali na \$5000. Ženo so izpustili z naro-čilom, da preskrbi denar. Ta pa je javila celo stvar policiji. Zve-čer se je eden detektiv oblekel v obleko Mrs. Collins in se z nje-nim avtomobilom vozil v družbi dveh drugih detektivov, ki so bili skriti v zadnjem sedežu, po ulicah, ki so jih s posebnim pi-smom naznačili banditi. Izsilje-valci so pa zaslutili, da jim je nastavljena zanka in so moža izpustili, predno bi bili ujeti.

Dogovori za znižanje mornari-ce za eno tretjino.

London, Anglija. — Dva za-stopnika ameriške vlade, nam-reč N. H. Davis in A. J. Hep-burn, sta v torek pričela voditi s tukajšnjo vladno dogovore glede znižanja tonaže vojne mornarice za eno tretjino, ka-kor je svoječasno predlagal Hoover. Ako se ta anglo-ame-riški sporazum doseže, bo ime-lo velik vpliv na bodočem zase-danju splošne razorožitvene konference, kajti upati je, da bo potem tudi Francija bolj do-stopna ideji razorožitve, ako se prej za to odločite dve veliki sili.

IZSILJEVALSKI ROPARJI

Joliet, Ill. — V hišo Petra Ku-na na 607 Elmwood st. sta v po-nedeljek vdrla dva bandita, ki sta očeta privezala k postelji in z grožnjami silila v njega, da pove, kje ima skrit denar. Tri-je odrasli otroci, dve hčeri in sin, so pa morali med tem ležati na tleh. Bandita sta končno tel-meljito preiskala hišo in s ple-nom \$1,463, ki sta ga našla skri-tega v postelji, sta izginila v av-tomobilu.

LETALCA REŠILA LADJA

Manila, Filipini. — Nemške-ga letalca von Gronau in njego-ve tri tovariše, ki so se na svo-jem poletu okrog sveta v nedeljo ponesrečili v Indijskem morju, je iz neprijetnega položaja, ko jih je razburkano morje preme-tavalo, rešil neki angleški par-nik in jih prepeljal v mesto Rangun.

VOJAŠTVO VARUJE PRE- MOGARJE

Taylorville, Ill. — Podoben položaj, kakor bi bila vojna, je v ponedeljek vladal v tem me-stu. Premogokop Hewittville je bil namreč odprt, a delo v njem je skušalo preprečiti na-stotine piketov, ki so po večini prispeli iz drugih mest. Nastopi-ti je moralo vojaštvo, ki je pi-kete pregnalo s plinskimi bom-bami.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

Iz Jugoslavije.

LETALSKO ČUDO — LETALO LETELO BREZ LETALCA
NAD 60 MILJ DALEČ — LETALEC SE REŠIL. — JUGO-SLAVIJA DOBI NOV DENAR. — NENAVADNA LOV-SKA SREČA. — SMRTNA KOSA. — RAZNE VESTI.

Nenavaden letalski dogodek
Dne 22. sept. se je dogodil na letališču v Vojvodini nena-vaden dogodek, kakršnih ima zgodovina letalstva prav goto-vo malo zaznamovati. Že do-poldne omenjenega dne so pre-bivci mesta Ruma opazovali nenavadne akrobatske vaje ne-kega letalca, ki jih je izvajal s svojim letalom, in v strahu pri-čakovali, kdaj vse skupaj pa-de na tla. Dolgo časa so to o-pazovali, ko jim je letalo izgi-nilo izpred oči v daljavi proti Budžanovu, kjer je treščilo na tla. Sledila je eksplozija in le-talo je seveda zgorelo. Vse ru-ševine zgorlega letala so pre-iskali in na čudo so morali pri-znati, da niso mogli najti ostan-kov letalca, ki je prav gotovo z letalom vred zgorel. Pa so po-ročali od poveljstva letalskega polka, da je bil z letalom dijak gojenec letalske šole Jovan Vikčević, da napravi letalski izpit. Zašel je v brezrazni pro-stor in letalo je začelo padati. Posrečilo se mu je, da je letalo zopet naravnal, a vsled nagle-ga padca se mu je utrgal pas in je zdrknil s sedeža ter z naglico drvel proti zemlji. Na srečo se mu je padalo odprlo in tako je brez poškodb srečno priletel na zemljo. — Ker je motor deloval z nezmanjšano brzino in so bila krmila postav-ljena za strm polet, je letalo drvelo naprej in se pri tem pre-obračalo, da je izgledalo, ka-kor da dela letalec drzne akro-batske vaje. Tako je letalo brez vodstva preletelo nad 60 milj daljave, dokler ni treščilo na zemljo in zgorelo.

Srebrni denar po 50 Din

Do sedaj je imela Jugoslavi-ja v prometu srebrn denar po 10 in po 20 dinarjev. Pred krat-kim so pa pričeli z izdelavo no-vih srebrnih novcev po 50 Din. Ti novi 50dinarski kovanci bo-dou imeli ¼ čistega srebra, med-tem ko ga je v 10- in 20dinar-skih komaj polovico. To pa za-to, ker, če bi bili 50dinarski ko-vanci iz enake zlitine, kakor so 10- in 20dinarski, bi morali biti tudi primerno težki, da bi teža srebra odgovarjala vrednosti, takto bodo pa tehtali le po 20 gramov. Izdanih bo teh kovan-cev za 550 milijonov Din, do-čim je bilo 10- in 20dinarskih nakovanih le za 450 milijonov dinarjev. Povprečno pride na posameznega prebivalca po 71.40 Din kovanih srebrnih novcev; skupaj z niklastim drobščem pride na vsakega pre-bivalca povprečno po 88 Din kovanege denarja. Denar kuje-jo v Beogradu in so pri tem za-posleni večinoma še delavci iz Nemčije.

Velik orel

Od Velike Nedelje poročajo, da je križniški logar Franc Pe-tek ustrelil v redovnem gozdu "Odtoku" lep eksemplar sami- ce takomenovanega kačjega

orla, ki meri z razpetimi pe-rutmi skoro 6 čevljev. — Lep in nenavaden lovski plen.

Smrtna kosa

V Šmartnem pri Litiji je u-mrla Angela Vrhovec roj. Ko-tur, s Konja, žena gostilničar-ja, stara 40 let. — V Ljutome-ru je umrl posestnik Šoštaric iz Stare ceste. — V Idriji je umrl Oskar Pečirer, stavbni risar v pokouju, star 68 let. — V Kra-nju so pokopali Oskarja Rebo-lja, pilota, ki se je ponesrečil v Novem Sadu.

Suša na Dolenjskem

Vsa Slovenija je bila v letoš-njem poletju prizadeta po hudi suši, a najbolj jo občutila Suha in Bela Krajina. Na Gorenj-skem, Štajerskem in okoli Ljub-ljane je bilo vsaj par poletnih ploh, v Suhi in Beli Krajini je pa še v drugi polovici septem-bra vse suho in brez vode. Vse je posušeno. Huda prede tudi Notranjcem in Krašavcem. Na Blokah so lepi valoviti grički kakor spremenjeni v pogorišča, kajti trava je do korenin sežga-na. Po Krasu je veliko pomanj-kanje vode in potoki so usah-nili. Cerkniško jezero že kma-lu ni bilo tako suho kakor letos.

Žrtvi napadov

V Solčavi je nedko napadel 31letnega delavca Ivana Pe-hovnika z nožem in mu priza-ljal nevarno rano v trebuh. — 22letnega trgovskega pomoč-nika Friderika Canjka iz Polzele je neznanec udaril z lato po glavi in mu napravil večjo rano.

Nesreče z orožjem

Alojz Guzej, 25letni delavec od Sv. Primoža pri St. Jurju je pregledoval staro nabasano puško, ki se je sprožila in naboj je Lojzetu raztrgal prste leve roke

Nezgode

V Loškem potoku se je po-nesrečil 61letni delavec Alojzij Vončina, ko mu je padel debel hlood na nogo in mu jo zlomil. — Na Trati v Poljanski dolini je neki kolesar podrl 61letno Marijo Langerholz in ji zlomil roko. — V vasi Draga v Loškem potoku je padel s konja čevljar Valentin Vole in se ne-varno pobil.

Radi neprevidnosti

V Dolu pri Hrastniku je 30-letni posestnik sin Jože Kle-men tako neprevidno ravnal s flobertovko, da se je sprožila in mu je šla krogla skozi kole-no.

Obsojen

Pred senatom novomeškega sodišča je bil obsojen radi po-žigov 37letni posestnik Franc Matzele iz Talčjega vrha. Ob-tožen je bil, da je lansko leto zažgal gospodarsko poslopje svojemu svaku Jožetu Vidmar-jur v Rožičevem vrhu. Obsojen je bil na dve leti ječi.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovene
Newspaper in America.
Established 1891.

Izidaja vsak dan razen nedelj, pono-
beljnikov in dnevo po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Izdaja in tisku:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 5544

Published By:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

POZOR!—Številka poleg vašega naslova na listu znači,
do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker
s tem veliko pomagata listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredni-
štvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je
čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov
uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

U:

Roosevelt-Hoover

Volilna kampanja se bliža svoji končni fazi. Obe vodilni
politični stranki vodita strastno borbo za dosego zmage na vo-
lilni dan, 8. novembra. Agitatorjev za obe stranki kar mrgoli
za vsakim vogalom. Objube se daje in izjavlja tu in tam,
kakor je baš običaj v volilnih kampanjah.

Skušnje učijo, da obljubovanje raznih politikov je prazno.
Objube, ki padajo iz političnih taborjev ljudstvu, so kakor
snežinke v toplem dnevu. Vidi jih, ki padajo, a se predno
pade na zemljo, se že stopi in izgine. Zato razna obljubova-
nja, ki so vsa pretirana, ne dosega več tistih nad, kakor so
jih nekdanj.

Ameriški narod je šel zadnja štiri leta skozi bridke preiz-
kušnje življenja. Govori se, da Amerikanci take krize še ne
pomnijo, kakor je baš ta, v kateri se narod muči. Človek bi
sam sebi ne verjel, da je kaj takega mogoče v deželi, ki je bila
in je še polna bogastva. Vse ima kar potreba za proizvodnjo
izdelkov, živeža in vsega. In vendar tudi v tej bogati deželi
je nastala kriza, da imamo nad 12 milijonov ljudi brez dela in
zaslužka, in ti milijoni se še vedno množijo.

Ta kriza se komentira tu in tam. Nasvetov je mnogo —
praktičnih pa malo ali nič. Republikanska stranka, naj kdo
hoče priti ali ne, je moralno veliko odgovorna za to krizo.
Republikanska stranka je bila v tem času v administrativnem
sedlu, imela je moč in avtoriteto, da bi nastopila kot zastopnica
naroda v marsičem. Toda ali je? Ne more se tajiti, da ni —
toda vedno šele tedaj, ko je prosperiteta pogorela. Pojavila
se je s svojimi ustanovami vedno tedaj, ko so razne gospodar-
ske katastrofe razdejavale to, kar je bilo dobro. Dolžnost vlad-
ne stranke je bila, da bi bila pazila preje, da bi se gospodar-
ske katastrofe preprečile in dosegla bi bila dvoje dobro: ohrani-
la bi, kolikor bi se dalo, to, kar je že bilo, a obenem bi si pri-
hranila delo in trud z raznimi ustanovami, ki požro milijone in
bilijone za podpiranje raznih zavoženih in faliranih industrijs-
skih ustanov.

Ne smemo pozabiti, kaj se je zgodilo z newyorško borzo,
kako so drsele cene akcijskim tri leta navzdol. Vse to, kakor
je časopisje poročalo, umetno vzporedno potom raznih za-
kulisnih borzovnih raketirjev. Ti zakulisni elementi, ki so uni-
čevali svojevredno vrednost ameriških industrijskih ustanov, so
imeli proste roke in nobena oblast ni dvignila proti njim in
njihovemu zlobnemu delu niti prsta. Danes pa, ko je to pod-
zemsko delo izpodkopal temelje raznim industrijskim usta-
rovam, da so na robu bankrota, pa prihajajo republikanci z
raznimi finančnimi ustanovami ter financirajo skrahirana po-
jetja, ki so skrahirala, kakor smo zgoraj omenili. Vprašamo,
ali je to pametno gospodarstvo? Vsa naj sodi sam!

Volilna kampanja je tukaj. Obe stranki podajate svoje
programe in načrte. Republikanski obljubi in programov je
narod sit. Dvanajst let smo imeli priliko opazovati ta pro-
gram in dvanajst let je narod užival sadove republikanske po-
litike. In kakni so? Uživamo jih in slep je oni, ki jih ne
pozna.

Demokratska stranka prihaja na drugi strani s svojim
programom. Na čelu ji stopa njen kandidat, guverner Frank-
lin D. Roosevelt. Njegove objube in njegov program je bolj
jasen kot republikanski. Demokratski kandidat jasno izjav-

lja, kaj je njegov namen glede prohibicije, kaj je njegov na-
men glede hazardnega borzijanstva, kaj je njegov namen gle-
de pomoči farmarjev in kaj je njegov namen glede brezposel-
nosti in glede splošnih razmer v deželi. V teh izjavah živi vo-
lja in odločna energija moža, ki se je do danes izkazal še vse-
skoz, v katerikoli poziciji ali službi, kot iskren, zanesljiv in
odločen vodja in izvrševatelj danih obljub. Dočim republikan-
ski Hoover se v tem oziru nima s čem ponasati. Republikanci
strašijo, da bo še slabše, če pridejo na sedlo demokracije. Toda
zdrava pamet pove vsakemu, da slabše kakor je, sploh biti ne
more, kajti pod sedanjo republikansko administracijo smo
prišli v dolino najslabših razmer, ki smo jih kedaj imeli.

Zato pa, volilci, pozor! Pred vami stojita dva moža:
Roosevelt — Hoover. Kateremu bomo sledili in zaupali usodo
te naše velike, mogočne dežele?

PRVIČ NA WILLARDU, WIS.

Lemont, Ill.

O lepi časi, kje ste vi,
minulih mojih mladostnih dni;
ko za nikakoršne gorje
ni moje vedelo srce?

Danes pa izlet na deželo, na
amerikansko farmo. Že dolgo
sem ugibal, kedaj bi otresel
mestni prah, ostavil mesto in se
podal v sveži zrak, na deželo.
Ako se hočeš docela odpočiti
ter okrepiti na deželi, moraš
vse skrb in vse sitnosti doma
pustiti — ter se brezskrbno pre-
pustiti brezdelju. In to se mi je
ravno posrečilo. letos na Wil-
lardu.

V Milwaukee sem bil šel na
železniško postajo North West-
ern in sem kupil vozni listek do
postajice Fairchild. Dospel sem
na omenjeno železniško posta-
jico proti večeru okoli 6:30. Od
tu sem se peljal z avtom še do-
bro uro in sicer smo šli gor pa
dol, dol pa gor. Se razume, da
je to farmarska pot. Na tej za-
nimivi vožnji sem se domislil
na Whoopee Ride, ki se večkrat
vidi v bližini mest. Tam tudi
avtomobili skačejo gor pa dol,
dol in gor. Pri taki vožnji se
človek prav dobro pretrese, si
lahko presteže vsa rebra in za-
dobi boljši apetit, kakor če bi
človek pil Marijacejske želod-
čne kapljice.

Srečno sem pripeljal vse svo-
je kosti pred župnišče v Willar-
du. Prav oddahnil sem se bil, ko
sem stopil iz avtomobila v pri-
jazno ter lično župnišče Rev. J.
Novaka. Brez ceremonij, brez
običajnih uvodov sva z gospo-
dom takoj naredila načrt, kako
bom najbolje preživljal dneve na
Willardu. Vsi imamo dušo in
telo, zato bo treba poskrbeti za
dušo in za telo. Imel sem pri-
tež priliko za Willardčane
enodnevno čiščenje presv. Reš-
njega Telesa.

O letošnji 13urni pobožnosti
presv. R. T. je že pisal Mr. Pe-
roxšek, ki ga sedaj dobro po-
znam. Zato bom jaz le malo o-
menil o tej pobožnosti. Kar je
na mene napravilo močan vtis,
je bilo lepo slovensko petje pri
dnevem čiščenju presv. R. T.
Kdo bi mislil, da znajo naši Slo-
venci in Slovenke na Willardu
tako lepo in čisto prepevati tu-
di nabožne pesmi. Willard kar

nič ne zaostaja za drugimi na-
selbinami glede petja. Čul sem
tudi peti latinsko maso in na
farmi, na Willardu. Podpisani
pevskemu zboru častitam in
mu priporočam vztrajnost pri
petju! Postavili ste se, cenjeni
pevc, ter pevke!

Sedaj pa preidem k popisov-
vanju, kako sem si ogledal
Willard in njega okolico. Naj-
prej velja pohvalna beseda gos-
podu župniku J. Novaku, ker
je zasadił tako lep in bogat
sadni vrt ali sadovnjak. Ko sem
se sprehajal med sadnim drev-
jem, kako so se mi nasproti
smejale rudeče, debela jabol-
ka, prvovrstne hruške, vabljive
češnje, zlatorumene slive itd.
Kmalu bi posnemal Ežo in po-
segel po zapeljivem sadežu. Te
skušnjave me je pa rešil dobro-
hotni gospod župnik, ko mi je
dal vsestransko dispenco ali do-
voljenje, da si smem utrpati po-
ljubno. Povem vam, cenjeni
bralci Amer. Slovenca, da se mi
je škoda zdelo trgati z drevesa
te prekrasne sadove. Mislil sem
si, naj ostane krasota sadnih
dreves do pozne jeseni. Kaj je
z lepimi sadeži naredila hlad-
na jesen, si lahko mislimo.

Z g. župnikom sva se prav
dobro razumela tudi zato, ker
sva oba prijatelja narave. Ka-
ko sem bil vesel, ko me je gos-
toljubni gospod župnik pova-
bil, da greva loviti ribe. Pa poj-
dimo, sem veselo pritrtil in
sem šel z gospodom "fišat" in
sicer prvikrat v Ameriki. Imel
sem srečo in sem vlovil na tri-
nek štiri ribe. Sedaj mi je jas-
no, kako lepo zabavo ima vsaki
predsednik Amerike, ko gre
loviti ribe, če se hoče razvedriti.
Ko vrže človek trnek v vodo,
kako željno čaka, da pride ri-
bica blizu.

Zdajci priplava, zine močno,
ribica, zdaj te boli hudo!

Ali naj pozabim omeniti, da
je na deželi sreča doma? Sve-
čani trenutki mladega jutra na
deželi! Zameketa drobnica. Za-
muka goveda. Kravji zvoncei za-
pojo in vsa truma gre za enim
samim ciljem — na pašo. Vse
to sem opazoval na Willardu
po dolgih letih zopet enkrat.

Gospod župnik J. Novak je
pa tudi hudomušen, kot sem
kmalu spoznal. Prepričati se

je namreč hotel na meni, koli-
ko prenesejo pomehkužene no-
ge meščana. Zato me je gospod
vabil na dva vikla hriba v bliž-
ni Willarda. O tem potu ne bom
nič drugega omenil kot samo
to, da na vrh sem dospel ter
sem užival razgled. To je men-
da dovolj za neutrujenega me-
ščana. Več o mojem hribo-
lastvu pa prosim nikar ne izpra-
šujte gospoda župnika. Ome-
nim naj le še to, da jaz raje
gleдам iz nižave na goro, kot
da bi šel na hribe in na planine.
To pot sem bil z g. župnikom
na willardski "Smarni gori". —
Ko sem z gore užival razgled
okolice, dejal sem samemu se-
bi:

"Ti kmetje v luči solca,
ej, takih nima celi svet,
pa pojdi tja do konca!

V mesto, v mesto! — tako
slisliš mnoge deželane. Tam v
mestu so krasne cerkve, lepe hi-
še; tam so ljudje vedno praz-
nično oblečeni. Ni jim treba ho-
diti na polje. Ni jim treba pa-
sti krav. Otroci imajo blizu do
šole. Na deželi jemo samo moč-
nik in žgance ter kislo zelje in
fižol. Tam v mestu imate vsak
dan meso in pečenko, pa kdo
ve, koliko še drugih dobrot.
V mestu vsak dan jeste bel kruh,
mi pa otepljemo črnega, da člo-
veka že kar zobje bolijo po
njem. Dragi, ali ni vse to dosti-
krat prevara?

Čujte, pravo oceno meščan-
skega življenja. V mestih živijo
tudi strašni ljudje. Bogati so in
nikdar siti denarja. Denar jim
je vse in trdo je njih srce. Re-
vežem ne pomagajo. Živijo v
razkošju. So samoljubni. Mese-
nost in uživanje je v njih. —
Tedaj, kaj storiti? Ali v mesto?
Ali na deželo? Kratak je moj
odgovor: Mesto mori, dežela
poživl!

B. W.

V NEDELJO POJDEMO V RIM

Cleveland, O.

Požrtvovalno društvo "Jugo-
slovanski pasijonski klub"
vzprizori v nedeljo, dne 16.
oktobra zvečer v Slov. Nar. Domu
na St. Clair Ave. lepo igro
"Mučeniška smrt sv. Neže".

To bo prva igra, katero vzprizori
omenjeni klub po svoji
krasno proizvajani svetopisem-
ski igri "Pasijon", kjer so nam
prikazovali Kristusovo trplje-
nje. — Pasijonska igra se je
vršila v Jeruzalemu, sedanja
igra, Smrt sv. Neže, se bo pa
vršila v Rimu in se bomo torej
v duhu podali v Rim, središče
krščanstva, in preživljali one
dneve bridkosti in strahote, ka-
tere so morali prestati prvi
kristjani, da so ohranili svojo
vero. Omenjena pasijonska
igra, ki je bila igrana v postu,
in pa sedanja, ki jo nam bodo
pkazali v nedeljo, sta obe
igrani po istih igralcih. Ena ka-
kot druga igra je za vsakega
katoličana nekaj lepega in gin-
ljivega in bo le škoda tistemu,
ki se na kak način ne bo mogel
te predstave udeležiti. — Ta-
ke igre nikakor niso prazna sla-
ma, imajo globoko zamišljeno
jedro resnice in so od začetka

UDELEŽENCEM MEDENEGA PIKNIKA V LEMONTU!

Lemont, Ill.

Zadnjo nedeljo v letošnjem
septembru je bilo pri nas v Le-
montu zelo živahno, ko so se pri-
jatelji čebelic v zelo lepem šte-
vilu odzvali povabilu na medeni
piknik v Lemontu.

pomogli, da je medeni piknik
tako izborni izpadel in sicer
nad vse pričakovanje dobro.
Prepričan sem, da so si ude-
leženci letošnjega medenega pik-
nika v Lemontu podaljšali živ-
ljenje za eno leto in sicer z me-

Father John kaže razstavo na medenem pikniku.

Podpisani ni pričakoval, da bo
tako lepa udeležba na medenem
pikniku. Veselo je bilo opazovati
kako so se kmalu po 2. uri pop-
zbirali avtomobili pred našo
Finžgarju. Do tedaj upam, da
skromno cerkvico. Udeleženci so
bili z raznih krajev okolice. O-
pazil sem prijatelje iz Lemonta,
Argo, Joliet, La Salle, Chicago,
cev medenega piknika. Dolžnost
So. Chicago, iz Indiane ter od
Pennsylvanije.

Vzradošen sem bil, ko sem
videl, da moj letni trud ter va-
bilo na medeni piknik ni bil za-
manj.

Prijetno dolžnost izvršim, ako
se javno oglašim ter prisrčno
zahvalim udeležencem nedeljske-
ga piknika. Vroč, zahvalo izre-
kam še posebno onim, ki so pri-

Rev. John Ferlin.

do konca polne zanimanja, ker
se v njih ponavljajo dogodki
onih strašnih dni, ki so se ta-
krat vršili, ko je na tisoče krist-
janov umiralo mučeniške smrti
na najstrašnejši način.

Igralci, po številu do 50, nas
bodo takorekoc popeljali v
Rim, kjer se je vse to vršilo.
Slišali in videli bomo vse, kar so
nam o tem dogodku pisali zgo-
dovinarji. — Pretresljivi so pri-
zori, ki so se v Rimu v resnici
godili, in kateri nam bodo po-
kazani na odru, kakor da se v
resnici godijo pred našimi očmi
ta večer. — Igralci so se pa tu-
di požrtvovalno učili pri mese-
cev, da nam bodo mogli vse ko-
likor mogoče, resnično poka-
zati.

Že zaradi velikega truda in
požrtvovalnosti igralcev in pa
lepote in vsebine igre smo dol-
žni, da se v velikem številu od-
zovemo prijaznemu vabilu in
kolikor mogoče vsi pridemo na
tako pomenljivo predstavo.
Cene vstopnicam k predstavi so
sledenče: po 75c, 50c in 35c. Te
cene so za tako igro, kakor je
ta, veliko premajhne, toda ra-
di težke depresije, katera je še
vedno nad nami, se ni moglo
drugače urediti, da se tako da
prilika, da kolikor mogoče vsi
vidijo to lepo versko igro.

Prav na kratko bom tukaj o-

menil le pglavitne stvari iz te
do sedaj še malo znane igre. —
(Sv. Neža kot mala, komaj 13-
letna deklica, nenavadno juna-
ško kljubuje mogočnim sodni-
kom in vsem, ki so jo skušali
odvrniti od Kristusovega nauka.
Nikakor noče darovati mali-
kom. Z najhujšim orožjem in
mukami jo hočejo prisiliti, po-
kušajo z zlatom in sladkimi
obljubami, pa je vse zastoj.
Na priprošnjo sv. Neže so se
zgodili čudeži; ko se je vpričo
množice podrl malik Jupiter in
so se mnogi spreobrili, med
njimi tudi sam vladar Simfoni-
jan, in vestalke, poganke de-
vice. Ogenj sv. Neže nič ne pe-
če in šele sekira ji more sko-
dovati, da ji vzame zemsko šk-
ljenje in ji v zameno podari ne-
beškega. Vse to bomo pri tej
igri videli, kakor bi bili takrat
navzoči v Rimu, ko se je vse to
godilo.

Ker je ta drama tako po-
menljiva in so njeni dogodki
tako resnični, je to že samo od
sebe nekako vabilo, da ne izo-
stanemo od te lepe predstave
in jo posetimo v velikem števi-
lu, da s tem pokažemo, da nam
je življenje svetnikov ljubo in
drago, ko jih preiščujemo,
kako so umirali za Kristusa in
njegov nauk. Primerjajmo se-
be z njimi, pridimo in poživl-

(Dalje na 3. strani)

TARZAN GRE PO ZLATO V OPAR.

(51)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Tarzan se je savihtel nazaj v vrhove dreves
ter je sklenil, da se enkrat obišče arabsko vas.
Komaj se je vnesel na vrh visokega drevesa,
da si z njih razgleda okolico, je že prišel do
mesta, kjer je ležal zaklani veliki lev, zamorski
vojnik, ki je potoval proti vzhodu. Bil je samo-
rec Mugambija, zvesti služabnik gospe Ivane,
katero je iskal. Prišel je do na tleh ležečega
leva. Videl je, da je zaboden in mrtev, toda bil
je še gorak.

To je prepričalo Mugambija, da mora biti
nekdo prav blizu. Skrbno je opazoval in pri-
sluškoval, da kaj začuje. Ker ni mogel najti
nikogar, je zgnal a glavo in nadaljeval svojo
pot. Le tu in tam je zaklical v gozd klic: "La-
dy!", toda nobenega odgovora ni dobil. Rav-
al in iskal je svojo gospe, kateri je on tako zvesto
služil, še celi dan, toda vse zastoj. Iskanje svo-
je gospe je Mugambija dovelo do neznane...

Daleč na severovzhodni strani dotične po-
krajine je Abdul Mowak že meseca in meseca
čakal na nekem prelazu a četo svojih abesinskih
vojnikov na arabke četa, ki so pod povelj-
stvom in ukari arabke kolovodje Ahmed Zeka
ropirali vnašli v njihove kraje, ter ropali in
odnašali pisen iz dežele. Zgodilo pa se je, da
so ti abesinski stražarji čuvali pot ravno v času,
ko sta prihajala v dotično smer Werper in Mu-
gambi.

Kmalu zatem je pridrljal zlobni Werper po
dotični poti, ko ga nenakrat zgrabijo stražarji
Abdul Mowak, ga potegnejo raz konja in ga
obklopijo. Werper za trenutek ni vedel, komu je
padel v roke, prestrašil se je na prvi hip, ker je
smatral, da so ga zajeli najhujše Ahmed Zekovi
vojniki. Toda, ko je spoznal, da je to druga sku-
pina se je hitro predstavljal kot francoski lovec,
trdeč, da so njega in njegovo skupino napadli
ngai handite in je ravno ušel pred njimi.

POGLEJTE NA DATUM

POLEG VAŠEGA NASLOVA NA LISTU!

Ako je poleg Vašega imena številka
"9-32", je to znamenje, da se je vam
iztekla naročnina. Pri pošiljanju na-
ročnine se poslužite spodnjega kupo-
na. Obnovite naročnino čimprej, ker
izdajanje lista je v zvezi z velikimi
stroški.

AMERIKANSKI SLOVENEK.
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Priloženo vam pošiljam svoto \$..... za obno-
vitev moje naročnine za "Amer. Slovenca".

Ime

Naslov

Mesto

ZADNI DNEVI IN ZADNJA POT FATHER KLOPČIČA

Zopet se je skrčilo število slovenskih duhovnikov v Ameriki. Kar nepričakovano posega smrt to leto po slovenskih duhovnikih. Na Calumet, Mich. se je odprl in zaprl na praznik sv. Mihaela 29. sept. grob, ki je povzročil četrto letošnjo žrtev med slovenskimi duhovniki v Ameriki. Ta četrta žrtev je bil Rev. Luka Klopčič, slovenski župnik fare sv. Jožefa na Calumet, Mich.

O smrti je bilo že na kratko poročano v tem listu. Bolezen Father Klopčiča se je začela že pred nekaj leti. Že takrat se je bil podvrnil natančni zdravniški preiskavi v Rochester, Minn. Konstatirali so zdravniški takrat neko želočno bolezen. Najbrž se je že pa takrat začel oglašati slepič. Pred kratkim ga je napadla tudi srčna napaka. Letošnjo pomlad je zelo trpel na njej.

Katastrofa se je pa začela v nedeljo 18. septembra. Ta dan je obhajalo društvo sv. Jožefa svoj zlati jubilej. Father Klopčiču je postalo že slabo med prvo službo božjo. Po sveti maši je moral takoj v posteljo. Čerkveno slovesnost 50 letnice društva sv. Jožefa je opravil mesto njega Rt. Rev. Msgr. Režek iz Houghton, Mich. Father Klopčiču je postajalo vedno slabše. Nastopilo je akutno vnetje slepiča. Zdravniki so nasvetovali operacijo. V sredo jutraj 21. sept. je dal poklicati svojega spovednika in prijatelja Very Rev. H. Zimmerman, dekana iz Hubbel, Mich. Opravil je sv. spoved in takoj nato so ga odpeljali v bolnico na Laurium, Mich. V četrtek jutraj je bil operiran. Po operaciji se je počutil jako dobro. Bil je vesel, se smejal, delal načrte za prihodnjo lovsko sezono, celo zapel si je parkrat. Tako je bilo v četrtek popoldne, celi dan v petek in v soboto. Noč med soboto in nedeljo pa je prinesla veliko izpremembo. V nedeljo jutraj so ga našli jako slabega. Bolniški strežniki — Slovenci Miss Cath. Mušič je bil naročeno, da ne sme nikogar puščati k bolniku. Nastala je nevarna komplikacija; pljučno vnetje. Od časa do časa je bil bolnik že v nedeljo do brezzavesten. Noč od nedelje do ponedeljka je stanje poslabšalo in uničila vsako upanje. V ponedeljek jutraj je prišel v bolnico zopet Father Zimmerman ter je bolniku podelil zakrament sv. poslednjega olja, ter ga je popolnoma previdel s tolažili sv. vere. Father Klopčič je bil takrat pri polni zavesti in je Rev. Zimmermannu glasno odgovarjal na vse latinške molitve. Ko je Father Zimmerman svoje opravil, je začel moliti ono lepo molitev na čast sv. Družini: "Jezus, Marija, Jožef! Vam podarim svoje srce in svojo dušo. Jezus, Marija, Jožef! Stojte mi na strani v zadnjem boju. Jezus, Marija, Jožef! Naj združen s vami mirno izdihnem svojo dušo." Celo to molitev je bolnik pobožno ponavljal. Po prejetih svetih zakramentih je padel zopet v omotico, ali trenutno se je še celi dan večkrat zavedel.

Nevarno stanje bolnikovo so naznanili marquettemu škofu Nussbaumu, s katerim sta bila velika prijatelja. Škof se je takoj odpravil v Calumet. Ob četrtri uri popoldne je že stal pri smrtni postelji. Ko je prišel škof, je bil Father Klopčič zopet pri zavesti. Škof je prinesel s seboj križ blagoslovljen v Rimu od sv. Očeta. Father Klopčič je stegnil svojo roko po križu, ga je krepko stiskal ter ga je večkrat pobožno poljubil. Škof je vtrajal pri bolniku cele dve uri. Ob 6. uri zvečer je Father Klopčič naglil svojo glavo na stran, se malo nasmejalo in je bil mrt. In v vseh zvonicah calumetskih cerkva je ravno začelo zvoniti. Ave Marija, večerni Marijin pozdrav. Prav, kakor se konča ona pesem o večernem zvonu, tako se je končalo življenje Rev. Klopčiča.

"Moj duh pozabi teh dolin, na kraj nebeske misli slave, kjer bode zemlje solzni sin na veke klical blažen: Ave. Ave Marija!"

Takoj po zvonjenju Ave Marije so glasno zajokali zvonovi pri sv. Jožefu. Bliskoma je znala vsa naselbina, da jokajo nad smrtjo svojega župnika in Slovenci so jokali z zvonovi.

Truplo pokojnega so prinesli v cerkev sv. Jožefa ter ga položili pred glavnim oltarjem na mrtvaški oder. Okoli njegove rakve so se ves čas zginjale nestete množice ne samo domačih faranov, temveč vseh Calumetčanov, brez razlike narodnosti in vere. Častno stražo pri mrtvaškem odru so opravljala razna farna društva: Društvo Najsv. Imena, oltarno društvo Young Ladies, društvo sv. Petra KSKJ, in društvo sv. Cirila in Metoda JKSKJ. V sredo zvečer je prišlo kakih sto Kolumbovih viteзов cerkev ter so pri mrtvaškem odru molili sv. rožni venec.

Pogreb je bil v četrtek dopoldne. Zjutraj ob 7. uri so se začele svete maše. Vsako uro je bila peti sv. maša, ki jo je opravil vsako uro drugi calumetski župnik. Na Calumetu je namreč pet far. Ob 10. uri so bile mrtvaške molitve, ki jih je molilo kakih 50 duhovnikov. Vseh duhovnikov je bilo okoli 60. Cerkev je bila že ob 9. uri nabito polna, zunaj pa je bilo ljudstva morda še za dve velikanski cerkvi. Ob 11. uri se je začela pogrebna sv. maša, ki jo je opravil z vso asistenco marquetteški škof Nussbaum. Pri sv. maši so bili navzoči vsi trije monsignori iz škofije: Msgr. Režek iz Houghton, Mich., Msgr. Buchholz iz Marquette, Mich. in Msgr. Jacques iz Escanaba, Mich. Monsignori so bili pred oltarjem v vsem ornatu in s posebnim častnim spremstvom. Med sv. mašo je izbrano prepeval Requiem pevski zbor fare sv. Jožefa. Po sv. maši je stopil na pridniško župnik iz Ironwood, Mich. Rev. P. Sprajcar in je imel pogrebni govor v slovenskem jeziku. Vidno je bil ginjen govornik in ginjeni smo bili vsi, ki smo poslušali njegove izbrane in odkrite besede.

Po slovenski pridigi so bile molitve pri rakvi, ki jih je opravil zopet škof Nussbaum z vso asistenco. Po molitvah je imel škof sam pogrebni govor v angleškem jeziku. Primerjal je faro velikih družin. Kaka globokarana je zasekana v familio, kakor smrt pobere očeta, kako prazna je hiša, kadar zmanjka matere. Taka globoka rana je zasekana v veliko družino fare sv. Jožefa.

Po angleški pridigi se je razvrstil velikanski pogrebni izprevod po calumetskih ulicah. Naprej so korakala korporativno razna katoliška društva. Za njimi duhovščina. Od cerkve do pokopališča je vodil pogreb dekkan Father Zimmerman. Avtomobilov je bilo iz celega bakrenega okrožja na stotine. Okoli pol dveh popoldne smo se razhajali iz calumetskega pokopališča, na katerem smo zagrebli prvega duhovnika in to Slovenca. Kakih 20 milj stran, prav ob obali jezera Superior, se je ravno pred 50 leti l. 1882 vršil po-

KADAR POTREBUJETE BANČNO POSTREŽBO,

Vam je naša na razpolago. Kadar želite vložiti denar, kupiti denarno nakaznico, preskrbeti si Travelers' check, najeti varnostno shrambo, ali potrebujete nasvetov v finančnih zadevah, Vam bodo naši uradniki in službenici nudili vljudno postrežbo.

Merchants & Miners Bank
Calumet, Michigan
DVE PRIROČNI PODRUŽNICI
Hedla Street, Laurium Sixth Street, Calumet

ROOSEVELT SE VRNIL S KAMPANJE

Gornja slika je bila vzeta, ko se je guvernor Roosevelt povrnil domov v Albany, N. Y., s kampanjske ture po zapadnih državah. Poleg njega sedi H. Lehman, demokratski kandidat za newyorškega guvernorja. Na desni je Mrs. Roosevelt.

greb slovenskega duhovnika in misijonarja Andolska. Njegovi ostanki počivajo na pokopališču na Eagle Harbor, Mich. ob Baragovi cerkvi. Tako zakriva bakreno okrožje zdaj dva slovenska duhovnika: Father Andolska in Father Klopčiča. Naj bi ta s svetniškimi Baragovimi stopinjami posvečena zemlja oba vrnila k veselemu vstajenju! R. I. P.

P. Odilo.

TO IN ONO

RAZSTAVA CVETLIC V BLATNI

Češkoslovaški gojitelj rož Bohm v Blatni je otvoril razstavo rož iz svojih svetovno znanih rastlinjakov. Že prvi dan je obiskalo prireditev 15.000 oseb. Razstava kaže krasne uspehe Bohmove. cvetlične kulture. Bohm je imenoval razne vrste svojih rož po znanih osebnostih iz češkoslovske politične in kulturne zgodovine. Neko violičasto rožo imenuje po generalu Stefaniku, neko rdečasto po Alojzu Jirasku, črno rdečo po dr. Scheinerju, črno rdečo po dr. Miroslavu Tyršu. V zadnjih dneh vzgojeno rožo baržunasto mehokobne barve je krstil po tragično preminulem tvorničarju Tomažu Bati.

ORIGINALNE SLIKAR

Iz Budimpešte poročajo, da je umrl madžarski pokrajinar Ferdinand Katona v 68 letu svoje dobe. Bil je original, kakršnih dandanes ni več. Njegove slike so bile zelo priljubljene, zato so jih ljudje drago plačevali. Ampak Katona je bil vanje tako zaljubljen, da ni nikoli prodal nobenega originala. Rajši je napravil kopijo in pro-

STANOVANJE

v najem. Pet velikih sob s kopalnico. Ogrevanje z vročo vodo. Naslov: 1903 W. 23rd St., Chicago, Ill. Agent na prostoru, da vam pokaže stanovanje.

DR. ALLAN J. HRUBY

Specijalist za pljučne in srčne bolezni
Tel. Rockwell 3364
Stanovanje: 1130 No. Lorel Ave.
Tel. Austin 2376, Chicago
Urad: 3335 West 26th Street
Uradne ure: 5 do 9 zveč. razen sred. ob sredah 9 do 11 dop.; ob sobotah 1 do 4 pop.

dal njo namestu originala. Tako je nagrmadil v svojem življenju silno množino lastnih del. Atelje so ločila od vnanjega sveta posebna oklopna vrata, ki so bila edina odprtina, po kateri se je dalo priti v slikarjevo zakladnico.

SERUM ZA ZASTRUPLENJE Z GOBAMI

Francoski profesor Henri Limousin, ki je že 8 let ravnatelj bakteriološkega laboratorija pariškega Pasteurjevega zavoda je po večletnem študiju izdelal serum, ki mogoča hitro in popolno ozdravitev v slučaju zastrupljenja pri uživanju strupenih gob. Profesor je odkril serum na ta način, da je izhajal od opazovanj, da se zajci z gobami ne morejo zastrupiti. Prvi poskusi zdravljenja s serumom so se prav dobro obnesli.

POMLAJENE KOKOŠI

V Černovicah so obsodili na manjšo kazen neko kmetico, ki si je izmislila bistroumen kosmetički trik, da je lažje prodala svoje kokoši. Cela vrsta teh živali ni legla zaradi svoje previsoke starosti nobenih jajc, da bi pa bile videti mlajše, jim je kmetica pobarvala grebene s — črtalom za ustnice in je tako zanje dosegla višjo ceno...

Obnavljajte naročnino na časopis pravočasno, ker pri izdajanju lista so veliki stroški.

Prevelika družabnost s komarji ni dobra.

PIANO HARMONIKA

na prodaj. Malo rabljena, kakor nova. Ima 48 basov. Cena \$50. Nova stane \$140.00. — Vprašajte na upravnistvu tega lista.

Jacob Gerend Furniture Co.

704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovršno pohištvo po zmernih cenah.
Telefon: 377-J — 4080-W.

DENARNE POŠILJATVE

v Jugoslavijo in druge evropske države pošiljamo zanesljivo in točno po dnevnem kurzu. Včeraj smo računali:

DINARJI:	LIRE:
100 din \$ 2.10	100 lir \$ 5.75
250 din \$ 4.70	200 lir \$ 11.40
500 din \$ 9.00	300 lir \$ 16.60
1000 din \$ 17.50	400 lir \$ 22.00
2500 din \$ 43.00	500 lir \$ 27.00
5000 din \$ 85.00	1000 lir \$ 52.75

Za izplačila v ameriških dolarjih:

Za izplačilo \$ 10.00 morate poslati	\$ 10.80
Za izplačilo \$ 20.00 morate poslati	\$ 21.00
Za izplačilo \$ 30.00 morate poslati	\$ 31.10
Za izplačilo \$ 50.00 morate poslati	\$ 51.30
Za izplačilo \$ 100.00 morate poslati	\$ 102.50

Prejemniki dobijo izplačila v dolarjih.

JOHN JERICHO

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

ry Glach radi slepiča. Operacija je pa srečno prestala in ji želimo, da skoraj ozdravi. Moja sorodnica Mrs. Jennie Kašček mi piše, da je v Bingham, Utah, dne 8. septembra izbruhnil požar, ki je uničil tudi njeno hišo, katera je do tal zgorela, da si ni drugega rešila kot golo življenje. — Prav obžalujem nesrečo, ki jo je zadela in želim, da skoro pridejo boljši časi in se bo potem vsem boljše godilo.

Zadnje dni je preminul Mr. Jake Kenik, star 47 let, doma iz fare Ambrus. Bolehal je več let, a je kljub temu opravljal lažja dela: pometal je šole. — Zjutraj je šel veselo pevajoč na delo in tam ga je zadela kap, našli so ga mrtvega. Zapuščena sestro in enega brata, oba v Pueblo. — Pogreb je bil iz cerkve Marije Pomagaj ob veliki udeležbi sorodnikov, prijateljev in znancev. Naj mu sveti večna luč in naj v miru počiva.

Prva slana je tukaj že vse poparila, da vse prav žalostno izgleda in je dozorelo tudi, kar je zelenega. — Ker nam dela drugje ne dajo, smo si ga posiskali sami, da ga imamo dan na dan dovolj. Ne veste, kako pridni smo tukajšnji Slovenci. Zlasti so si eni preskrbeli velike drve, da se po dvorišču komaj umikajo. Na ta način se bo marsikateri dolar prihranil, ki bi moral drugače iti za premo-

g. Tako si reven delavec pomaga v sili, ker so nekateri že po dve leti brez dela. Kaj bi pa drugače počeli, ko pa ni denarja? — Bog nam skoro daj boljše čase. — Lepe pozdrave naročnikom tukaj in v stari domovini. Vsem pa kličem: Ostanite zvesti listu tudi v teh slabih časih. J. Meglen.

AKO STE SE NAMENILI POTOVATI V STARI KRAJ — TUJTE PO FRANCOŠKI LINIJI

Hotela sem se enkrat videti svoj rojstni kraj, moje drage sorodnike in našo lepo Slovenijo. Odločila sem se potovati s francoskim brzoparnikom "le de France", kateri mi je bil že od več mojih rojakov najtople-

je priporočan, da se bom s tem brzoparnikom najbolje vozila v stari kraj. V resnici mi ni žal, kajti potovanje po morju je bilo tako krasno in udobno, da mi je bilo potovanje prekratko. Po pet in pol dnevi vožnji smo zagledali francosko pristanišče Le Havre, kjer smo se izkrcali. Ni mi treba še posebej omenjati, da smo imeli okusno hrano na parniku in osobe parobroda nam je šlo posebno Jugoslovonom na roko, kolikor je bilo mogoče.

V Parizu smo dobili direkten vagon do Ljubljane. Gospod Majdič v Buchsu nam je preskrbel za velike kovčke, tako, da smo bili na celem potovanju brez vsake skrbi. V Ljubljani nas je zastopstvo francoske parobrodne družbe čakalo na kolodvoru ter nam bilo takoj na pomoč pri ocarinjenju prtljage in drugo.

Najlepša hvala g. Leo Zakrajšku in njegovim pomočnikom iz New Yorka za njihovo skrbno postrežbo, posebno pa, ker je meni in mojim sopotnikom preskrbel lepo kabino na brzoparniku. Vsak, kdor je namenjen v stari kraj potovati, naj potuje na francoskem brzoparniku "le de France"; nikdar mu ne bo žal in nikdar ne bo pozabil to prijetno vožnjo.

Potovala sem prvič v Ameriko po drugi liniji, katera ni nudila niti polovico take udobnosti kot Francoska linija, in zato sedaj lahko odkrito rečem, da je bilo potovanje kar najlepše.

Nikomur tudi ne bo žal, kdor pride ogledat našo lepo slovensko deželo. Res smo Slovenci lahko ponosni na prirodno krasoto naše slovenske zemlje in vsakomur lahko povemo, odkod smo doma.

Ne smem pa pozabiti omeniti, ozihr. zahvaliti se g. Kollandru, zastopniku iz Clevelanda, s katerim smo naredili tudi nekaj prav lepih in prijetnih izletov po Sloveniji.

Vsem se enkrat najlepša hvala za toliko prijaznost in postrežbo.

Franciška Želiškar.

9 knjig za \$3.29

DA DAMO PRILIKO

našim dragim naročnikom, da pridejo po ceni do lepih in zanimivih knjig tudi v teh slabih časih, razpisujemo od danes pa dokler zaloga spodaj navedenih knjig ne poide in ne za dalj kakor SAMO DO 15. OKTOBRA 1932. v razprodajo naslednje knjige:

1. "GORENJSKA", krasna knjiga, ki bi jo vsaj vsak Gorenjec moral imeti in stane \$2.00
2. "DOLENJSKA", druga krasna knjiga, o kateri smo prejeli mnogo pohval, stane \$1.50
3. "MESTA DRAVSKE BANOVINE", opisuje Celje in lepi zeleni Štajer, stane \$.40
4. "SPOMINSKA KNJIGA AMER. SLOVENCE", knjiga ki bi jo moral imeti vsak ameriški Slovenec, radi zgodovine slov. pionirjev \$.75
5. "ENA BOŽIJA CVETKA", interesanten roman, ki zanima vsakogar in stane \$1.00
6. "OB SREBRNEM STUDENCU", drug zanimiv roman izpod peresa Dr. Jakliča, stane \$.50
7. "OČE BUDI VOLJA TVOJA", zanimiva povest iz Istre, stane \$.50
8. "ZA DOMAČIM OGNJIŠČEM", vzgojna knjiga, priporočljiva za vse stanove, stane \$.25
9. "OD SRCA DO SRCA", zanimiva razprava za ameriške Slovence, stane \$.20

SKUPAJ TE KNJIGE STANEJO \$7.10

TEKOM TE RAZPRODAJE DOBITE VSE TE KNJIGE ZA SAMO

\$3.29

Poslužite se te redke prilike, predno bo razprodaja zaključena in dokler zaloga ne poide.

ENAKE PRILIKE NA KNJIŽNEM TRGU NI VSAK DAN.

Naročilom je priložiti potrebni znesek v poštnem ali Ekspresnem Money Order ter poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.

Kmečki punt

AVGUST ŠENOA:

Poslovenil Joža Glonar

"Otroci!" je začela stara Heningovica svečano. "Anka nam je prinesla veselo novico. Gospod škof, knez Gjurjo Draškovič, Ankin krstni boter, je postal ban, in če Bog da, bomo v kratkem zopet prišli do svoje dediščine."

"Hvala Bogu!" sta zaklicala Marta in Zofka.

"No otroci," je nadaljevala mati, "ta veseli dan hočem proslaviti posebno slovesno. Vi, gospod Milič," se je obrnila k mladeniču, "ljubite mojo hčer Zofijo in Marta je snubila za Vas. Dobro, dala Vam jo bom —"

Vsi so se veselo zdrznili, Zofka pa je pokleknila in poljubila jokajočo materino roko, ki jo je mati hitro izvila.

"Toda, dala Vam jo bom pod enim pogojem. Ko je nekoč moj pokojni mož težko bolehal, sem se zaobljubila Bogu, da bo moj sin osvobodil enega kristjana iz turške sužnosti. Sin mi je umrl še majhen in zaobljuba je ostala neizvršena. Vi hočete biti moj sin, Vi skromen plemič mož velikaške hčeri. Izpolnite to zaobljubo, proslavite se. Izvedela sem, da ste obljubili Zofki, da boste osvobodili Moagiča, zaročnika Zofkine sestre po mleku, ki so ga Turki ujeli. Dobro, rešite tega človeka in ko ga privedete, bo Zofka Vaša. Tako mi Bog pomagaj!"

Vsi so okameneli, Zofka pa je jeknila, oblečena na smrt in brez zavesti padla v naročje svoje sestre Marte. Gospod Milič pa je bled in miren stopil pred gospo Ursulo in rekel:

"Hvala Vam, plemenite gospe! Gospico ljubim bolj ko svoje življenje in rad tvegam svoje življenje za njeno roko —"

"Tomo! Tomo! Kaj delaš?" je zaklical Ambrož, ki je med vratmi čul Miličeve zadnje besede, toda mladenič se ni brigal za ta medklie, ampak je vzdignil roko in končal:

"Prisegam pri živem Bogu, da pojdem osvoboditi Moagiča, prisežem pri Bogu in moji ljubezni, da se bom vrnil z njim ali pa sploh ne."

"Kdo je to storil?" je obupno zaklical Ambrož.

"To je tvoje delo," je šepnila Marta gospe Konjski. "Bog ti odpusti ta greh!"

"Da. Tega mi nikdar ne bo žal," je odvrnila polglasno Anka z mirnim licem.

"Zbogom, Zofka!" je zaklical mladenič klečeč pred nezavestno deklico, "vrnil se bom k tebi, k svoji dragi. Zbogom!" In z vročimi poljubi je obsul dekličino roko.

XVIII.

Prišel je veliki teden, sveti mirni čas, ko izmučeno telo Odrašenika počiva v hladnem, kamenitem grobu, ko se krščansko ljudstvo mirno in skesanost sklanja nad odprtino črne rakve, iz katere bo čez nekaj dni kakor zlata golobica v sinje nebo poletelo posvečeno srce božjega sina, ki z enako milostjo bije za pravičnika in grešnika, ker iz tega srca izvira prva in najvišja zapoved vsega sveta: — ljubezen. Veliki teden je, nebo je čisto, ko ribje oko, zrak je topel in miren, samo nežno ga gibljejo perotnice lastavice, znanilke spomladi; potočki skakljajo veselo kakor razposajeni otroci; žužki lezejo iz zemlje pogledat, ali je že čas — gaj zeleni, cvet reče — in ljudje? Ljudje klečijo ob božjem grobu, s sklonjenimi glavami in skozi solze šepetajo božjemu sinu: Bog Jezus, ali nisi odrešil tudi nas? Ali niso tvoje svete rane premagale peklenske sile?

Velika sredo je. Na klečalniku v svoji spalnici kleči gospa Helena stiskajoč suhe, blede roke in priklanjajoč svoje velo lice pred razpe-

tim Bogom moli in joka, z ustnicami moli, v srcu pa preklinja izvor svoje nesreče — Ursulo Heningovo.

Velika sredo je, prijetno vreme, v kaštelanovi koči pod Susjedom pa sedi gospod Ferko Tahi. Oči mu bliskajo, lica mu žarijo, ker na njegovih prsih sloni mlada, polna kastelanka. Tudi njeno okroglo lice žari, njeno črno, poželjivo oko plameni. Stokrat jo Tahi poljubi, stokrat se Lolička nasmehne.

"Ali je tvoj mož vzel Zukaličev mlin?" vpraša Tahi.

"Je," priklama kastelanka.

"In kmet se ni upiral?"

"Pač, gospod, toda Lolič ga je lopil po glavi in zdaj se več ne upira," se je zasmejala žena. "Toda ti, gospod, samo Loliču daješ, meni pa nič. Ali jaz nisem nič vredna? Ha! Ha! Saj menda veš, da sem več vredna ko gospa Helena. Daj, daj mi zlat," pri tem je iztegnila svojo malo roko in sladko pogledala Taha, "glej, jutri moram v Zagreb kupiti svilenih trakov za praznike, pa nimam niti groša. Lolič je skop, vse zapira s ključem in se samo obregne vseh: "Naj ti stari da, saj ne bo dal zastonj!"

"Dal bo stari, dušica," reče Tahi in položi na malo ročico pet cekinov, "na, vzami in me poljubi."

"Hej," je zaklicala žena in cmoknila starca na usta, "ali bom o praznikih imela lep nakit, in vsem bom rekla, da je od tebe. Toda glej, glej! Kakšno strašilo prihaja na konju?" se je zasmejala Lolička na glas in s prstom pokazala skozi odprto okno. Duhovnik jaha na konju. Lep konjič je; škoda, da ga ima stari plešec iz Pušče.

"Bogme, škoda," pritrdi Tahi, "počakaj! Šala bo! Na tega vrazjega popa imam tako že piko, ker me vedno toži. Pojdi z menoj!"

Na lepem konjičku je jahal suhoten starec v črni obleki. Bil je župnik Anton Knežič iz Pušče, namenjen v Zagreb po sveto olje. Starec je z vzdignjeno glavo brezskrbno gledal v lepi svet, noge so se vlekle skoro po zemlji. Naenkrat je stal pred njim trebušnik Lolič, dalje vzadi pa sta stala gospod Tahi in Lolička.

"Dobro jutro, častiti gospod!" je zakašljala Lolič in prijel konja za uzdo, "kam jo mahate?"

"Pohvaljen bodi Jezus Kristus!" je odgovoril duhovnik plaho, "v Zagreb grem po sveto olje. Saj veste, da je jutri veliki četrtek."

"Toda čemu Vam je konj?" se je pošalil kastelan, "saj veste, da so apostoli peš hodili po svetu, sam božji sin pa je jahal na oslu. Ali ste Vi kaj boljšega?"

"Slab sem in star," je odvrnil župnik s trepetom.

"Ah, kaj? Mučite se, mučite! Čemu bo popu konj? Dol, prečastiti prijatelj!"

Svečenik je zadržal in prijel konja za vrat, toda Lolič je hitro pirskačil in ga sunil v rebra, da je omahnil na tla.

"Sem, žena! Glej, kakšen konjiček!" se je zakrohotal kastelan. Žena je prihitela, po moško zajahala konja in ga pognala po trati kraj ceste. Konjič je besno poskakoval, žena pa ga je besno stiskala in zvijajoč se od smeha klicala: "Hop, konjiček, hop! Ni na tebi pop!" Stari župnik pa se je vzdignil, stal s sklenjenimi rokami ob strani in opazoval divjo ženo.

"Prosim, vrnite mi konja," je prosil župnik, "ne mučite uboge živali."

"Kaj še!" je rekla Lolička in se ustavila pred starcem, "ta konjiček mi ugaja, ta bo moj! Hop, konjiček, hop! Ni na tebi pop! Brusi, stari, pete!"

(Dalje prih.)

DVE NOVI COLUMBIA PLOŠČI

25180—Dekle, kdo bo Tebe troštav, Jaz pa vrtec bom kopala, pojeti Mary Udovich in Josipina Laushe75c

25181—Želel bi, da bi bil ptica, Oj z Bogom ti planinski svet, poje John Germ.....75c

DRUGE SLOVENSKE PLOŠČE

25000-F—Ribniška korajža, petje, duet Kranjski piknik, petje, duet75c

25001-F—Na ofceti Juhu polka, harmonika75c

25002-F—Juhu valček Domžalska polka, harmonika75c

25005-F—Kaj ne bila bi vesela Sirotek, ženski duet75c

25011-F—Pokšotič Zapeljivka, valček, harmonika, Lovšin75c

25014-F—Planinsko veselje Čevljarska polka, kmetska banda75c

25016-F—Koračnica otroških pesni Na povelje, koračnica, instrumentalni kvartet.....75c

25017-F—Zapoj mi ptičica glasno, petje z orkestr. Ptica, petje z orkestr.75c

25019-F—Stiglic, valček Gorica, polka, slov. tercet75c

25020-F—Stari kranjski valček Stajarska, harmonika75c

25027-F—Sobotni večer, valček Nedelja, polka, harmonika in ksilofon75c

25031-F—Na sveti večer pri Hošlink Pred volitvami, komična prizora75c

25033-F—Gor čez Izaro Oj tam za goro, moški kvartet75c

25035-F—Slovenska polka Slovenski lendler, tamburice75c

25036-F—Slovenski valček Radostna, polka, harmonika, kvartet75c

25037-F—Stoji, stoji Ljubljana Sinoči je pela, slovenski kvartet, petje75c

25039-F—Na poti v stari kraj, 1. in 2. del Ti si moja, valček, Hojer trio75c

25040-F—Hojer valček Pečlarska polka, instrument. trio75c

25041-F—Veseli rudarji, koračnica Sladki spomini, valček, Hojer trio75c

25042-F—Daleč v gozdu, valček Večerni valček, orkester75c

25043-F—Polka štaparjev Burja, koračnica, orkester75c

25044-F—Coklarska koračnica Triglavski valček, Hojer trio75c

25045-F—Mazulinka Ptčja ohcet, šotič, Hojer trio75c

25046-F—Ljubezni in pomlad Slovensko dekle, petje, moški kvartet75c

25047-F—En starček je živel Sijaj solčnice, moški kvartet75c

25048-F—Na kranjskih gorah, polka Gospodarstvo, lendler, instrument. trio75c

25049-F—Zadovoljni Kranjec Prišla bo pomlad, moški kvartet75c

25051—Vzajemnost, šotič Kukavica, valček, Columbia kvintet75c

25052—Na Adriatskem bregu, valček Na veseli svatbi, polka, harmonika duet75c

25053—Hribčki ponižajte se Jaz bi rad rudičih rož, moški kvartet75c

25054—Bodimo veseli, polka Na jadranski obali, valček, inštr. trio75c

25055—Vigred se povrne Oj dober dan, moški kvartet75c

25056—O mraku Dolenjska, moški kvartet75c

25057—Slovenec sem Perice, moški kvartet75c

25058—Janez Čuk in Milka Sova, I. del Janez Čuk in Milka Sova, II. del.....75c

25059—Jaka na St. Clairu, polka Clevelandski valček, inštr. trio75c

25060—Ziben šrit za ples Šuštar polka, harmonika75c

25061—Žužemberk polka Zadnji poljub, valček, harmonika duet75c

25062—Povšter tanc Ribniška polka, harmonika in kitare75c

25063—Ančka pojdi plesat, valček Tromplan za ples, harmonika in inštr.75c

25064—Ribniška, I. del Ribniška, II. del, moški kvartet75c

Manj, kakor TRI plošče ne razpošiljamo.

Naročilom priložite potrebni znesek. Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštnino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštnino mi. — Pošljamo tudi po C. O. D. (poštnem povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljatve. — Naročila blagovolite poslati na rayn@n@

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West 22nd Street,

Chicago, Ill.

O TEM IN ONEM

ROOSEVELT O TRGOVINI IN PRIJATELJSTVU EVROPE

Nova carinska politika ne le da bi mogla povrniti stotine milijonov dolarjev, ki jih na leto izgubljam v inozemski trgovini, marveč bi nam pridobila nazaj tudi prijateljstvo Evrope, ki ga je Amerika izgubila v teh zadnjih letih. To trdi governor Franklin D. Roosevelt v svojem nedavnem govoru v Seattle, Wash.

Nihče ne more zanikati, da je Amerika izgubila ogromne svote v svoji inozemski trgovini. Rooseveltovo stališče potrjujejo službeni podatki federalnega trgovinskega departamenta. Te številke kažejo, da je inozemska trgovina Združenih držav v prvih sedmih mesecih leta 1927 znašala svoto od \$3,025,949,000 izvoza, do čim je izvoz v istem razdobju tega leta znašal le 948,000,000 dolarjev. Z drugimi besedami to pomenja, da Amerika vsled svoje carinske politike je od l. 1929 izgubila kar dve tretjini svoje inozemske trgovine.

Pa ni le stvar dolarjev in centov, ker je stališče Amerike povzročilo tudi odpor in napačnost s strani evropskih in južnoameriških držav, celo Kanade. V odgovor ameriški politiki visokih carin je štiridesetorica inozemskih držav povišala svoje carine na blago, ki ga Zdržave izvažajo.

Za točneje razumevanje naj navedemo, da je Amerika postavila jako visoke carine na vse ameriško blago, ki ga kupujejo od inozemskih držav; s tem je bilo tem državam onemogočeno kupovati od Združenih držav. Povrh tega inozemske države vračajo milo za drago in povišujejo carine na ameriško blago. Cena blaga ob visokih carinah je potem taka, da ga trgovci v inozemstvu ne marajo kupiti. In posledica tega v Zdr. državah je odpuščanje delavcev radi pomanjkanja naročil, skratka nezaposlenost. Na kak način bi moglo Zdr. države pridobiti nazaj izgubljeno tržišča za svoje produkte in istočasno vzpostaviti izgubljeno prijateljstvo inozemskih držav?

Na to vprašanje je governor Roosevelt v svojem govoru v Seattle odgovoril jasno in precizno. Roosevelt je proglasil novo načelo, da se namreč potem individualnih dogovorov s posameznimi državami uredi obojestransko koristna izmenjava blaga. To bo v korist obeh strank in prispe k vzajemnemu spoštovanju in zaupanju. Roosevelt razjasnjuje svojo carinsko politiko, ki jo oživotvori, ako bo izvoljen, tako-le:

"Jaz zagovarjam in bom na-

dalje zagovarjal carinsko politiko, ki se v glavnem naslanja na enostavnem načelu koristne izmenjave blaga, ki naj se izvede potom carinskih dogovorov, koristnih za obe stranki.

"Ako točno sodim prilike, ta politika bo uvedena 4. marca 1933.

"To načelo carine potom dogovora pomenja direkten sporazum z vsako posamezno državo na podlagi pravične izmenjave; ako one imajo nekaj, kar mi potrebujemo, imamo mi nekaj, kar one potrebujejo, in carinski dogovor more biti v zadovoljstvo obeh strank.

"To odstrani škodljive in splošne potrebe v trgovini. To je pošten način poslovanja z našimi inozemskimi odjemalci. To bo vzdrževalo splošno strukturo mednarodne trgovine na zdravih in stalnih temeljih. "Je mnogo načinov, da se dosežejo zaželeni rezultati, brez nikake nevarnosti za vrednost ameriškega denarja.

"V vsem tem poslu, da se izvoz blaga z vsemi državami, na iztoku in na zapadu, vpostavi na navedeni način, jaz stojim odločno na stališču, da mora ta zemlja, ki naj stori prve korake in vodi v tem zmislu.

"To je, kar jaz imenujem novi način (new deal) v inozemski trgovini — to je način, da se pride do ekonomskega mira in stalnosti in do pametne in zdrave prosperitete.

"To je način poštenosti in pravice — poštenosti napram našim inozemskim odjemalcem in pravičnosti napram našim lastnim državljanom, ki so hudo trpeli radi izgube te inozemske trgovine. Ta mera pravičnosti mora priti le z oživiljenjem industrije in zaposlenosti.

"Nočemo milostinj, ampak mogočnost zaslužka. To je naša in zahteva ljudstva, ki ga je politika sedanjega republikanskega vodstva pozabila."

Ta izjava governorja Roosevelta je velike važnosti in pomena. Ta pokazuje, da Roosevelt ni le naprednjak, marveč tudi stvarjen in konstruktiven; da je dalekoviden državnik, ki še ne obotavlja nastopiti z novimi idejami in jih energično izvajati, dokler ne pride do zaželenega cilja.

Ako bo Roosevelt izvoljen predsednikom Zdr. držav, moremo upravičeno nadejati se, da se končno preneha z dotedanjim carinsko politiko, ki nam je doprinesla zgubo velikega dela naročil iz inozemstva in zraven, kar je še bolj pomembno, neprijateljstvo s strani mnogih držav na svetu.

Najzanimivejše vesti so v Amer. Slovencu; čitajte ga!

Društva

ki oglasijo svoje prireditve, veselice, igre, itd. v

AMERIKANSKEM SLOVENCU

imajo vsikdar dobro udeležbo in dober uspeh.

"AMER. SLOVENCA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa mnogi naši rojaki po vaši okoliici.

Oglaševalne cene v "Am. Slovencu" so zmerne.

TISKARNA

AMERIKANSKI SLOVENEČ

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.